

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 BEHAVIOR OF USING SOCIAL MEDIA FOR STUDENT LIFE GRADE 6

พรรณอร เพ็งโต¹, ปันตดา มีรัตน์², ภาดร พิมพันธุ์³
Panon Pengto¹, Panutda Meerat², Paradorn Pimphan³

Corresponding Author E-mail: phannaon.p@akp.ac.th

Received: Oct 14,2022, Revised: Nov 13,2022, Accepted: Dec 25,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในโรงเรียนอนุบาลโกรกพระ (ประชาชนุทิศ) ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และเว็บพหุเรียนออนไลน์ และผู้วิจัยประเมินความสอดคล้องวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ ประเมินโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่ม โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นแนวคำถามแบบปลายเปิดกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ในมิติเชิงบวกและเชิงลบของนักเรียน 2) พฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียน ก่อให้เกิดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ดังนี้ 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านการเรียน 3) ด้านสังคมและ 4) ด้านสุขภาพ ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียน

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ , ผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ , แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

¹ ครูโรงเรียนอนุบาลโกรกพระ (ประชาชนุทิศ)

¹ Teacher at Anuban Krok Phra School

² นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Students in the Bachelor of Education, Digital Technology for Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

This research aimed 1) to study the behavior of using social media for life of Grade 6 students, 2) to study the utilization of using social media and 3) to study the effects of using social media of grade 6 students. The sample was 36 students in Grade 6, the second semester of the academic year 2021 at Anuban Krok Phra school (Phututhit) obtained by cluster sampling. The research tools were a learning management plan and web tutorials online and the researcher assessed the consistency of the objectives with the test. Assessed using in-depth interview methods. Participatory observations and group discussions with the semi-structured interview was used as an open-ended questionnaire with grade 6 students.

The results of the research found that: 1. Factors affecting the use of online social networks that cause the behavior of using online social networks in the positive and negative dimensions of students. 2. The behavior of using online social networks of students had the effects of using online social networks were as follows; 1) emotional, 2) academic, 3) social, and 4) health.

Keywords: The Behavior of Using Social Media, The Effects of Using Online Social Networks, Guidelines for solving problems affected by using online social networks

บทนำ

ในยุคปัจจุบันอินเทอร์เน็ตนับว่ามีบทบาทและมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันประชาชน มากขึ้นจนกลายเป็นการสื่อสารสมัยใหม่ที่เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันโดยมีส่วนร่วมช่วยทั้งในเรื่องการศึกษา การทำงานการติดต่อสื่อสาร ความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจโดยอินเทอร์เน็ตนั้น หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกันโดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในอินเทอร์เน็ตสามารถสื่อสารระหว่างกันได้ นับว่าเป็นเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุด (วิมลพรรณ อภาภเวท. 2554 : 1)

เทคโนโลยีนับว่ามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของการสื่อสาร ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ ๆ นำการเปลี่ยนแปลงให้สังคมไทยมุ่งเข้าสู่ยุคดิจิทัล เทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยมีจุดเริ่มต้นที่สำคัญมาจากการพัฒนาของระบบอินเทอร์เน็ต ในประเทศไทย ที่ส่งผลให้การสื่อสารระหว่างบุคคล หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงกัน ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมการสื่อสารที่เติบโตและได้รับความนิยมขึ้นอย่างรวดเร็วมากในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่เกิดจากการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลาย ๆ เครือข่ายทั่วทุกมุมโลก ผู้ที่ใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึง สามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างไร้ขีดจำกัด นอกจากนั้นอินเทอร์เน็ตยังเปรียบเสมือนการรวมตัวเป็นกลุ่ม ก้อนของมนุษย์ที่มีมาตั้งแต่ในอดีต มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมายาวนานในลักษณะของการ แลกเปลี่ยนกันสาขาเชื่อมโยงกันอย่างหลวม ๆ มากกว่าการรวมกันเป็นกลุ่มเดียวและมีการพัฒนาการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมาเรื่อย ๆ การสื่อสารระหว่างบุคคลจึงกลายเป็นเรื่องง่ายและสะดวกสบาย มากขึ้นด้วยเทคโนโลยีไร้สาย ประเทศไทยมีการประยุกต์ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับการสื่อสาร หลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็น อีเมล (E-mail) การพูดคุยสนทนา (Chat) การอ่านหรือแสดงความ คิดเห็นต่าง ๆ ในเว็บบอร์ด การเรียนรู้ออนไลน์ (E-Learning) การติดตามข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น อินเทอร์เน็ตจึงกลายเป็นเครือข่ายที่สร้างประโยชน์อย่างมากให้กับสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็น การรับรู้ ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารที่ทำได้อย่างสะดวกสบายยิ่งขึ้น การค้นคว้าหาความรู้ได้มากและกว้างขวางยิ่งขึ้น แต่เมื่อมีประโยชน์ก็ย่อมมีโทษเช่นกัน อินเทอร์เน็ตอาจมีเรื่องราวหรือ รูปภาพที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน ความรวดเร็วของข้อมูลข่าวสารที่อาจไม่ถูกต้อง หรือ การหลอกลวงจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น (ภาณุวัฒน์ กองราช. 2554)

ความเจริญก้าวหน้าและการเติบโตอย่างก้าวกระโดดด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีการสื่อสาร ได้เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต การดำเนินธุรกิจ และการสื่อสารของคน ในสังคมไปอย่างมาก โดยก่อให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน เกิดเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งช่วยให้คนสามารถทำความรู้จักกัน เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว รูปภาพ วิดีโอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความสนใจร่วมกัน (ศิริพร กนกชัยสกุล. 2553)

เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นปรากฏการณ์ของการเชื่อมต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ในโลกอินเทอร์เน็ต โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างชุมชนออนไลน์ซึ่งทำให้ผู้คนสามารถที่จะแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูล ตามประโยชน์ กิจกรรม หรือความสนใจเฉพาะเรื่องซึ่งกันและกัน จนในปัจจุบันนี้การตลาดได้มองเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อใหม่ประเภทหนึ่ง โดยเปลี่ยนจากการเรียกเครือข่ายสังคมออนไลน์มาเป็นสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ที่เป็นที่นิยมมากจนกลายเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน (ปณิชา นิตพรมงคล. 2554)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางในการใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ นักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนอนุบาลโกรกพระ (ประชาชนุทิศ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์
3. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทบทวนวรรณกรรม

จิตรภณ คิคอ่าน ญัฐวรรณ จินาเพีย และสุทธิรัตน์ ปัญจพันธ์ (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพะเยาพิทยาคม ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินชีวิตที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารผ่านทาง Social Network ซึ่งทำให้สะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารกันข้าม ประเทศ และในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตยังช่วยอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ในการสืบค้นข้อมูล รวมทั้งการให้ความบันเทิง

ชลธิชา จุ้ยนาม (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนตนเอง เรียนรู้จากเพื่อน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่บ้านมีประสบการณ์การใช้ 1-3 ปี ระยะเวลาแต่ละครั้งนาน 5 ชั่วโมง ความถี่ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ ใช้ในช่วงเวลา 18.00 น. - 00.00 น. โดยใช้ในการศึกษาหาความรู้ และใช้พูดคุยกับเพื่อน 2) ระดับ ปัจจัย จิตลักษณะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 3) นักเรียนที่มี ปัจจัยส่วนบุคคลด้านครอบครัว การเรียน สุขภาพ และสังคมแตกต่างกัน จะมีผลกระทบจากการ ใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัย แวดล้อมมีอิทธิพลต่อผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 4) แนวทางการแก้ไขผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ด้านการศึกษา โรงเรียนควรมีมาตรการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ด้านครอบครัว ผู้ปกครอง ควรมีการสร้างกฎ การใช้สื่อออนไลน์ ด้านสุขภาพ ควรสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ในการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ให้เหมาะสม และด้านสังคม รัฐบาลควรมีนโยบายในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อ ออนไลน์

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ใน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 38-42 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท การต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก การรับรู้ การเรียนรู้ และการยอมรับต่อการใช้งานเครือข่ายสังคม ออนไลน์มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ทศนคติต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ผลการการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ว่า การคาดหวังต่อ การใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ การรับรู้ การเรียนรู้ และการยอมรับต่อการใช้งานเครือข่าย สังคมออนไลน์ และทัศนคติต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ใน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล (2559) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลจากการวิจัยพบว่า

1. พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ใช้งานเฟซบุ๊ก (Facebook) คิดเป็นร้อยละ 97.1 มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อ ติดต่อเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 87.1 ใช้ เครือข่าย สังคมออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ คิดเป็นร้อยละ 92.9 เวลาเฉลี่ยในการใช้สังคมเครือข่าย ออนไลน์เท่ากับ 5.59 ชั่วโมงต่อวัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 416.77 บาทต่อเดือน จาก ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน 2,158.70 บาท คิดเป็นสัดส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายจากค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่เกิดจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.39 ของค่าใช้จ่าย ทั้งหมดที่ได้รับ

2. ผลกระทบจากการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านการเรียน และด้านสุขภาพอยู่ในระดับน้อย

3. ระยะเวลาการใช้รายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน จังหวัดเพชรบูรณ์จำแนกทั้ง 2 ช่วงนั้นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูง กว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้กลุ่ม ตัวอย่างยังให้ข้อคิดเห็นว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้ได้รับข่าวสารใหม่ ๆ มีความรวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย และยังช่วยผ่อนคลายความเครียด และยังมีข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์อีกด้วย

Bandura (2014) โดยศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์และการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการ ศึกษา ความพอเพียงของค่าใช้จ่าย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยภายใน ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเองการตระหนักรู้ต่อสื่อสังคมออนไลน์ การควบคุมตนในการใช้

เครือข่ายสังคมออนไลน์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนจากครูในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ตัวแบบจากเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

Mohamed Tayseer, Fouad Zoghieb, Ismail Alcheikh and Mohammad N.S. Awadallah (2014) ได้ศึกษาผลกระทบจากเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อด้านวิชาการ สังคมและนักศึกษาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าเครือข่ายทางสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยของนักเรียน แต่การค้นพบที่น่าสนใจ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากไม่ใช้ เว็บไซต์เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัย แต่หลายคนกลับให้ความสำคัญกับการมีกลุ่มการศึกษาออนไลน์ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีแนวโน้มที่จะใช้เครือข่ายสังคมเพื่อจุดประสงค์ทางสังคมมากกว่าด้านวิชาการ

L. Al-Shargi, K. Hashim and I. Kutbi (2015) การรับรู้ถึงผลกระทบต่อสื่อสังคม ออนไลน์ต่อพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน กรณีศึกษา การเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษา ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยสนับสนุน ข้อดีของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในพฤติกรรม ทางสังคมของนักศึกษาและไม่ได้ระบุข้อเสียที่เห็นได้ชัด การค้นพบนี้ รวมถึงการระบุถึงการรับรู้และ มีพื้นฐานมาจากระเบียบวินัย ปัจจัยที่แตกต่าง ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์ที่มีความ การรับรู้ทั่วไปที่มีพื้นฐานสนใจในการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นและกลุ่มศิลปะที่เน้นเสรีภาพในการแสดงออก การรับรู้ ทั่วไปเกี่ยวกับข้อดีรวมถึงความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการคิดที่แตกต่างของผู้คนเชื่อมโยงกับผู้อื่นและชุมชน การค้นพบนี้สามารถช่วยในการแก้ปัญหาเพื่อบรรเทาความกังวล เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเจาะจงดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต1 ในอำเภอเมืองนครสวรรค์
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลโกรกพระ(ประชาชนูทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินประเมินคุณภาพแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทเรียนออนไลน์รายวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งตามหลักการจำแนกตาม แหล่งที่มาของข้อมูล เป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ การศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยที่ ผู้วิจัยเข้าไปในห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นแหล่งศูนย์รวม ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโกรกพระ(ประชาชนูทิศ) จ.นครสวรรค์ เพื่อสร้างความเป็นเพื่อนและมิตรภาพที่ดีและทำการสัมภาษณ์พูดคุย ภายใต้แนวคิดของ องอาจ นัยวัฒน์ (2551: 158) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการและเสาะหาประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อประเมินว่าเครื่องมือ และวิธีการที่จะนำมาใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง ที่เกิดขึ้นกับเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะดำเนินการจริงได้อย่างมีคุณภาพดียิ่งขึ้น และข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแนวคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เจาะลึกประเด็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ส่วนที่ 2 เจาะลึกผลประเด็นที่เกี่ยวกับกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ส่วนที่ 3 เจาะลึกประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยที่ผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมและรวบรวมข้อมูล จากการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลและเป็นผู้จุดประเด็นเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นเชิงลึกกับ ครู และนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโกรกพระ(ประชาชนนุทิศ) ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียด 1 ชั่วโมง 30 นาที ส่วน การ สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอน ในการดำเนินการ สัมภาษณ์ดังนี้

1 จุดเริ่มต้น คือ การเข้าห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างมิตรภาพที่ดีและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล หลังจากนั้นเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการรายละเอียดแบบเจาะจง จึงขออนุญาต วัน เวลาและสถานที่ในการ สัมภาษณ์และขอ ความช่วยเหลือในการประสานงานกับครู เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ควบคู่กับการดำเนินการ ขอ หนังสือจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอใบรับรองในการดำเนินการวิจัยและหนังสือขอความ ร่วมมือเก็บ ข้อมูลเพื่อการวิจัย

2 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) พร้อมทั้งการสังเกตแบบมี ส่วนร่วม (Participant Observation) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับกลุ่ม ตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก สำหรับการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) จำนวน 15 ราย และผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 8 ราย

3.บันทึกเสียงการสนทนาในระหว่างที่มีการสัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งจำนวน 15 ราย พร้อมทั้งจด บันทึกประเด็นที่น่าสนใจและรายละเอียดของข้อมูล ต่างจากผู้ถูกสัมภาษณ์รายอื่น ๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสาร บทความทาง วิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้ แนวคิดเกี่ยวกับภายใต้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับวัยรุ่น แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสื่อสังคมออนไลน์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์และการ สื่อสารผ่าน เครือข่ายสังคมออนไลน์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ รวมถึงเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการแก้ปัญหา ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เพื่อประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทเรียนออนไลน์รายวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

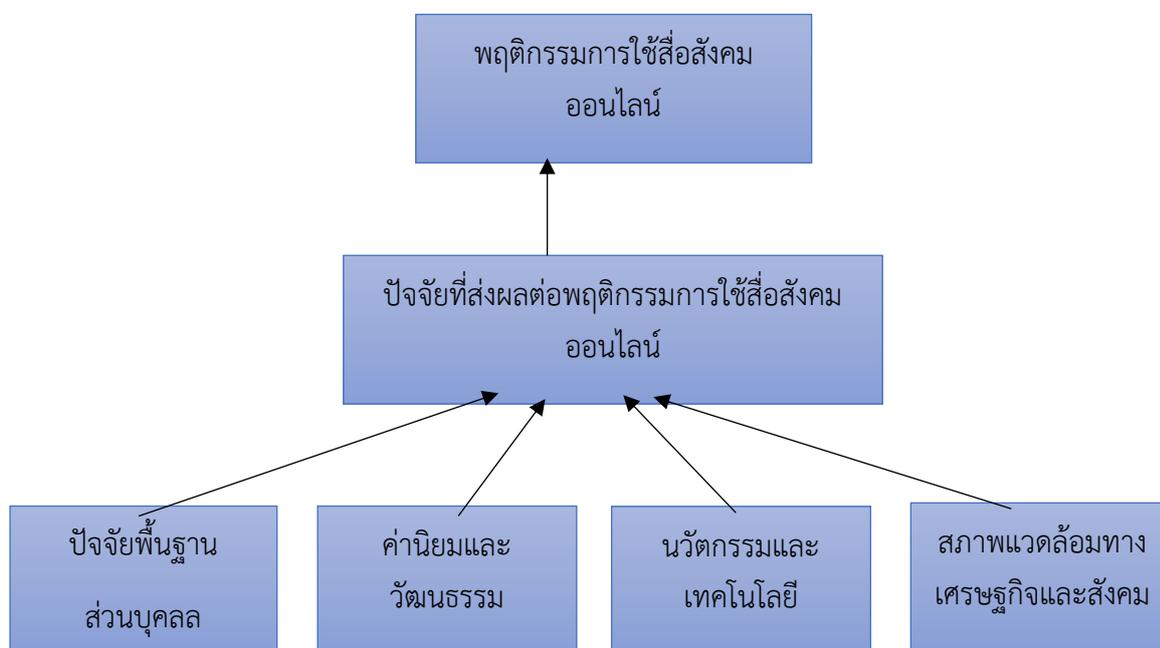
ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทเรียนออนไลน์รายวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การใช้งาน อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	IOC	ผลความ สอดคล้อง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การค้นหาข้อมูลโดยใช้อินเทอร์เน็ต	1	ใช้ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดลำดับผลลัพธ์การค้นหา	0.95	ใช้ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประเมินความน่าเชื่อถือ	0.91	ใช้ได้

รายการ	IOC	ผลความ สอดคล้อง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	ใช้ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การติดตั้งซอฟต์แวร์จากอินเทอร์เน็ต	0.95	ใช้ได้
รวม	0.96	ใช้ได้

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ บทเรียนออนไลน์รายวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยค่าเฉลี่ยรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่า IOC เกิน 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่า IOC เฉลี่ย 0.96

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโกรกรพระ (ประชาชนูทิศ)

ภาพที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลโกรกรพระ(ประชาชนูทิศ)

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการ สังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured Interview) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เป็นปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดงในภาพ 1

จากภาพ 1 แสดงให้เห็นผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อทางสังคม ออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย ภูมิหลังของ ครอบครัว ฐานะของครัว อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง รูปแบบสังคมภายในครอบครัว 2) ค่านิยมและวัฒนธรรม 3) นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความแตกต่างระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคลของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ภูมิหลัง ของครอบครัว ฐานะของครัว อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง รูปแบบสังคมภายในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมให้นักเรียน ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่าง กัน ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบ โดยในมิติเชิงบวก ส่งผลให้นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในมิติใหม่อย่างสร้างสรรค์และสามารถจัดสรร พอดี เวลาให้กิจกรรมการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ได้อย่างสมดุลกับการดำเนินชีวิตใน ชีวิตประจำวัน สามารถใช้ประโยชน์ในเรื่องการเรียน การฝึกทักษะภาษาต่างประเทศ การค้นคว้า หาความรู้ที่ไม่เข้าใจในชั้นเรียน การวางแผนอนาคตด้านการศึกษา และยัง สามารถแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ที่ส่งผลเสียต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

ส่วนในมิติเชิงลบ ส่งผลให้นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดพฤติกรรมหมกมุ่นมากเกินไป ส่งผลให้เกิดโรคติดอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถจัดสรร เวลาให้กับชีวิตได้อย่างสมดุล เป็นผลเสียต่อสุขภาพ การเรียน ครอบครัว และสังคม ซึ่งหาก วิเคราะห์จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมในมิติเชิงบวกและเชิงลบแตกต่างกัน ซึ่ง สะท้อนจากการ สัมภาษณ์ดังนี้

“พี่เอาจริง ๆ คนเรานั้นแตกต่างกัน การใช้สื่อสังคมออนไลน์บางทีมันเป็นประโยชน์ต่อ เรามากนะพี่ เราเองก็จะรู้ว่าอะไรดี อะไรไม่ดี เพราะอะไรที่มันมากไปมันก็ไม่ได้อยู่แล้ว ติดมากเสีย การเรียนเน...อนาคตอยากเป็นหมอ ก็พยายามตั้งใจเรียน เรียนหนักมาก ก็ได้ไลน์ เฟสบุ๊ก คลายเครียด เล่นทวิตเตอร์ ไอจีก็เล่น เกมก็เล่น...ก็อยู่กับครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ พ่อแม่ธุรกิจ ส่วนตัวเพื่อนบางคนก็ติดมากเกินไป มาเรียนสาย ขาดเรียน นอนหลับในห้องเรียน มันก็แล้วแต่ ทุกคืน สำคัญแบ่งเวลาให้มันสมดุล เขา การแบ่งเวลาก่อนหลังสำคัญ...มีแฟนครบก็คุยกันทุกวัน ชีวิตก็จะลงตัว”

(นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 1 ผู้ให้สัมภาษณ์.23 มิถุนายน 2565)

“มันมีความเฟส ความไลน์ ความ IG ก็มาตลอดเวลา บางทีนี่วิชาเลย ความคิดที่ไม่ อยากตื่นไปเรียน ก็ติดหนักสุดที่สาม ความเฟสไปเรื่อย...ไปเรียนบางทีนอนคาโต๊ะก็มา ง่วงทั้งวัน แต่ก็รู้ว่าจะไม่ได้ แต่ไปละ เรียนรู้เรื่องใหม่ ก็รู้เรื่องนะพี่ ถ้าไม่เข้าใจก็มีไลน์กลุ่ม ถ้าตามไม่ทัน...ที่บ้านทำธุรกิจส่วนตัว พ่อแม่ไม่ว่า เหมือนจะเข้าใจ การเรียนก็ได้แต่ ก็ไม่ได้ทำให้เขาเดือดร้อนอะไร...อยากปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่...เอาเข้าจริงใจความ ต้องจริงจัง กับชีวิตนะ ก็จะพยายามอยู่เพราะอะไรหลายอย่างที่มีมันหมกมุ่นไปมันไม่ดี”

(นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 3 ผู้ให้ สัมภาษณ์ 23 มิถุนายน 2565)

2. ค่านิยมและวัฒนธรรม

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่านิยมและวัฒนธรรมในรูปแบบสังคม เมือง ของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญที่หล่อหลอมให้นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดการเรียนรู้และซึมซับ จนเกิดการลอกเลียนแบบในกลุ่มวัยรุ่น ทั้งในมิติเชิงบวก อาทิเช่น การใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์เพื่อการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม การใช้สื่อทางสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง การใช้สื่อทางสังคมออนไลน์เพื่อบรรเทาความเครียด การค้นคว้าหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้บนเครือข่ายสังคม ออนไลน์ การพัฒนาความสามารถพิเศษและการสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่วนมิติเชิงลบ อาทิเช่น การใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมกับวัย ประเพณี กิจกรรมที่ผิดกฎหมาย และเป็นต้น ซึ่งสะท้อนออกมาจากการสัมภาษณ์ดังนี้

“...แรกๆก็ไม่ได้เล่นพวก เฟส ไลน์ IG นะพี่ ชอบอ่านการ์ตูนมากกว่า ก็ไม่ได้สนใจว่าเพื่อน จะเล่น จะคุยกัน ในไลน์กลุ่ม จนกระทั่งตามเขาไม่ทันจริง ๆ โลกมันกว้างกว่าที่คิด...หันมาใช้ได้ ตอนต้นปี มันเป็นค่านิยมที่ทำให้เราใช้ชีวิตง่ายขึ้น มีเพื่อนใหม่ในโรงเรียนหรือต่างโรงเรียน บางที ช่างบ้าน ้วยเดียวกันเราไม่ได้คุยกัน ก็ได้มารู้จัก มันก็ดีนะพี่...การบ้าน รายงาน ก็ได้ช่องทางนี้ใน การหาข้อมูล...”

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 6 ผู้ให้สัมภาษณ์. 7 กรกฎาคม 2565)

นึกถึงตัวเองเลยไปเรียนดนตรีกับที่โรงเรียน อยากเล่นเครื่องดนตรีอีกหลายอย่าง เพราะร้องเพลงไม่เพราะ...”

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 5 ผู้ให้สัมภาษณ์. 7 กรกฎาคม 2565)

“...รู้จักแฟนจากเฟสบุ๊ก ก็คุยกัน จีบกันมาเรื่อย ๆ จนเป็นแฟนกันก็คบกันมาปีกว่าแล้วที่ บ้านไม่รู้ว่าจะคบกัน ก็บอกแม่ว่าเพื่อนสนิท ก็คบแฟนเหมือนปกติทั่วไปแบบที่เขาคบกัน ดูหนัง เที่ยว ห้าง ทำกิจกรรมปกติ...”

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 9 ผู้ให้สัมภาษณ์. 7 กรกฎาคม 2565)

3. นวัตกรรมและเทคโนโลยี

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นวัตกรรมและเทคโนโลยีในรูปแบบ ต่าง ๆ อาทิเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เป็น เครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเป็นปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ ทั้งในมิติเชิงลบและเชิงบวก โดยพฤติกรรมการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ในเชิงบวก คือ 1) การแลกเปลี่ยนความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2) การวางแผนอนาคตเพื่อศึกษา 3) การพัฒนาทักษะองค์ความรู้ใหม่ๆ ในด้านภาษาต่างประเทศและด้านความสามารถพิเศษ 4) การรู้เท่าทันภัยที่เกิดขึ้นในสังคมและการป้องกันตัวเอง ส่วนพฤติกรรม การใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ในเชิงลบ นั้นคือ การหมกมุ่นหรือใช้เวลาอยู่กับสื่อทางสังคมออนไลน์เป็นเวลานาน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นต่อผลกระทบ 1) ด้านการเรียน คือ การละเลยและลด ความสำคัญกับการเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำลง 2) ด้านสังคม คือ การปิดกั้นตัวเองออกจาก สังคม เก็บตัวเงียบอยู่ในสังคมเสมือน ทำให้เกิดอาการหมกมุ่น ไม่พูดคุยหรือสร้างสัมพันธ์กับใครและ 3) ด้านสุขภาพ ทำให้เสียสุขภาพจิต สุขภาพร่างกายเสียสมดุล จากภาวะการนั่ง ฟักผ่อนไม่ เพียงพอ ซึ่งสะท้อนออกมาจากการสัมภาษณ์ดังนี้

"...ได้รู้จักการใช้ค้นหาข้อมูลที่ต้องการ เช่น การเรียน การทำการบ้าน และการหารูปภาพเพื่อนำมาเป็นตัวแบบให้การวาดภาพในช่วงโมติลปะ..."

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 11 ผู้ให้สัมภาษณ์. 15 กรกฎาคม 2565)

"...ใช้สื่อสังคมออนไลน์ค้นหาข้อมูลเรียนต่อโรงเรียนที่อยากจะศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และยังได้รู้จักค้นหาสิ่งต่างๆในด้านการเรียน..."

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 10 ผู้ให้สัมภาษณ์. 15 กรกฎาคม 2565)

4. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในสังคมเมืองที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีและมีพื้นฐานครอบครัวที่มี รายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ภายใต้การวางแผนทางการเงินและการวางแผนอนาคตของบุตรหลาน ด้วยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอม สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ภายใต้ความสามารถทางการเงิน ที่สามารถซื้อเทคโนโลยีใน รูปแบบต่างๆ ให้กับบุตรหลานได้นำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น การใช้เครือข่ายทาง สังคมออนไลน์ในการสร้างสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสังคม ความบันเทิง การศึกษา การสร้างสรรค์ความสามารถพิเศษ การเรียนรู้ภัยและอันตรายทางสังคม การป้องกันตัวจากการหลอกลวงของมิชฉาชีพผ่านการใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ ซึ่งสะท้อนออกมาจากการสัมภาษณ์ดังนี้

"...ใช้ Iphone และ ipad มันใช้ง่าย ทน ชอบดีไซน์ ชอบระบบ IOS ที่บ้านส่วนใหญ่ก็ใช้ ตระกูล Apple กัน มีแต่แม่ใช้ SamSung ..."

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 8 ผู้ให้ สัมภาษณ์. 27 กรกฎาคม 2565)

"...เทคโนโลยี มันก็ส่วนทำให้เราติด การ์ตูน ติดเตะฟุตบอล บาส ถ่ายรูป อะไรพวกนี้ ตัวผมเองเคยเจอปัญหากับตัวเองมา ติดเฟส ติด โลกออนไลน์ จนไม่ค่อยคุยกับใครเลย พ่อแม่ พี่สาว ก็คุยผ่านไลน์ หลังๆคุยกะเพื่อน ท่องโลกเฟสบุ๊กหนัก เข้าตึนสายไปเรียนไม่ทันก็มี เล่นจนป่วยก็เคยเพราะนอกตึกร่างกายพักผ่อนไม่เพียงพอ ปิดไฟเล่น มือถืออีก หลังๆ คนคนเดียวคิดว่ามีเพื่อนในเฟส ในไลน์ก็ไม่ต้องยุ่งกับใคร จนช่วงหลังที่บ้านว่า แผลกไป ทานข้าวก็ไม่ค่อยทานกับครอบครัว ก็เริ่มสังเกตตัวเองว่าหมกมุ่นไป ก็เลยปรับตัวทัน..."

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 11 ผู้ให้สัมภาษณ์. 27 กรกฎาคม 2565)

"...มีโทรศัพท์ใช้ตั้งแต่ป.3ก็เล่นเฟส เล่นไลน์ เหมือนคนปกติทั่วไป เพื่อนๆ คนในครอบครัว คนรอบข้าง เพื่อนบ้าน ก็เล่นเฟส เล่นไลน์ คุยกันมาตลอด ไม่ออนไลน์โทรศัพท์ ก็โทรหาอินเทอร์เน็ต..."

(นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลำดับที่ 2 ผู้ให้สัมภาษณ์. 20 กรกฎาคม 2565)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้ คือ

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เป็นปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย หลัก คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะของครัว อาชีพ ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รูปแบบสังคมภายในครอบครัว 2) ค่านิยมและวัฒนธรรม 3) นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมจากผลการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ มีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบและเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่าย ทางสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นปัจจัยหลัก สำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ทั้ง 4 มิติ ประกอบด้วย 1) ผลกระทบด้านอารมณ์ 2) ผลกระทบด้านการเรียน 3) ผลกระทบด้านสังคม และ 4) ผลกระทบด้านสุขภาพ จากผลการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่า ผลการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ทั้ง 4 ปัจจัยหลัก หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม ปัจจัยหลัก หล่อหลอมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์และผลักดันให้นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับผลกระทบจากการใช้สื่อสังคม ภายใต้พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย พบว่า การสร้างภูมิคุ้มกันจากปัจจัยที่ ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 2) ค่านิยมและวัฒนธรรม 3) นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 4) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นแนวทางการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่า แนวทางการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 มิติ ประกอบด้วย 1) ผลกระทบด้านอารมณ์ 2) ผลกระทบด้านการเรียน 3) ผลกระทบด้านสังคมและ 4) ผลกระทบด้านสุขภาพ จุดเริ่มต้นต้องสร้างภูมิคุ้มกันจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายทาง สังคมออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะของครัว อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง รูปแบบสังคมภายในครอบครัว 2) ค่านิยมและวัฒนธรรม 3) นวัตกรรมและ เทคโนโลยี 4) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ได้ อย่างถูกต้องในมิติเชิงบวก ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแนวทางการแก้ปัญหาเท่านั้น แต่เป็นการสร้าง ภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัญหาในระยะยาว ไม่ใช่เพียงส่งผลดีต่อนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครอบครัว และสังคม เท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างรากฐานที่ต่อนาคตของชาติได้ในอนาคต

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นที่ 1 เมื่อพิจารณาผลการศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างกับงานวิจัยของ วรวิทย์ ชูชาติและ ชุตินาวดี ทองจี (2559) สินี กิตติชนมวรกุล (2558) ชลธิชา จุ้ยนาม (2558) จิตรภณ คิดอ่าน ณ สุวรรณ จินาเพียและสุทธิรัตน์ ปัญจพันธ์ (2555) กายกาญจน์ แสนแก้ว (2558) หยาดพิรุณ anzunzana (2559) Victor Lavy (2014) L. Al-Sharqi, K. Hashim and I. Kutbi (2015) Wilkins Ndege Muhingi et al. (2015) และ Gok, T. (2016) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่าย ทางสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 2) ค่านิยมและ วัฒนธรรม 3) นวัตกรรมและเทคโนโลยี

4) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นปัจจัย ผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบ

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วย ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะของครอบครัว อาชีพ ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รูปแบบสังคมภายใน ครอบครัว เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญที่หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ทั้งในมิติเชิงบวกและเชิงลบแตกต่างกัน และเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 มิติ ประกอบด้วย 1) ผลกระทบด้านอารมณ์ 2) ผลกระทบด้านการเรียน 3) ผลกระทบด้าน สังคมและ 4) ผลกระทบด้านสุขภาพ

หากเชื่อมโยงกับ แนวคิดของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิทยา ชาวออสเตรีย ที่ได้วิเคราะห์จิตมนุษย์ออกเป็นองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) ทั้ง 3 ส่วนประกอบเป็นโครงสร้างทางจิต (ศรีราชา เจริญพานิช, 2526 หน้า 13) ซึ่งเป็นสัญชาตญาณในตัวมนุษย์ อยู่ในรูปของพลังงานที่คอยผลักดัน ให้แสดงพฤติกรรม ต่างๆ ซึ่งในส่วนของจิตที่ทำหน้าที่ควบคุมสัญชาตญาณเหล่านี้ คือ ซุปเปอร์อีโก้ หรือ มโนธรรมที่มี หมายและบุคคล เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี, สอนของ หนึ่ง ครอบ, ตัวและสังคม ทำให้คิด (id) และอีโก้มีพฤติกรรมอยู่ในทางที่ถูกที่ควร ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ดังนั้นปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงเป็นหัวใจสำคัญที่สุด ที่แต่ละครอบครัวถึงแม้จะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันแต่สามารถที่จะหล่อหลอมพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมในทางที่ถูกที่ควรและเป็นประโยชน์สูงสุด ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงประโยชน์ต่อนักเรียนหรือครอบครัวเท่านั้น แต่ยังช่วยสังคมและประเทศชาติในปัจจุบันและอนาคต

2. ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นที่ 1 เมื่อพิจารณาผลการศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ ชูชาติ จี (2559) สินี กิตติชนมวรกุล (2558) จิตรภณ คิดอ่าน ณัฐวรรณ จินาเพ็ญ และ สุทธิรัตน์ ปัญจพันธ์ (2555) กายกาญจน์ แสนแก้ว (2558) ทยาพิรุณ ศุภรากรสกุล (2559) ชลธิชา จัยนาม (2558) มานิตย์ จุมปา (2554) ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ปิยะพงษ์ ป้องภัย (2554) สุขุมมาลย์ คีตรอบ (2552) ณัฐยา ช่วยธานี (2550) Victor Lavy (2014) L. Al-Shargi, K.Hashim and 1. Kutbi (2015) Wilkins Ndege Muhingi et al. (2015) a Gok, T. (2016) ซึ่งพบว่า ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ มีทั้งผลกระทบทางบวกและผลกระทบทางลบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลกระทบทางบวก ประกอบด้วย

1.1 ด้านครอบครัว คือ เพิ่มช่องทางการ ติดต่อสื่อสารใหม่ให้กับสมาชิกในครอบครัว ทำให้ครอบครัวที่เน้นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นหลักมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ง่ายขึ้น

1.2 ด้านการเรียน คือ การกระตุ้นให้เกิดการศึกษา ค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กว้างขวาง การตั้งประเด็นแลกเปลี่ยน ข้อสงสัยต่างๆ ผ่านเครือข่าย สังคมออนไลน์ทำได้อย่างทันที่และเป็นเครื่องมือสำหรับผู้สอนในการกระตุ้นการเรียนได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาใหม่ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและผู้เรียนสามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในห้องเรียน เนื่องจากบรรยากาศของเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารผ่านสัมพันธ์ของคนในเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ในสังคมจริงในทิศทางที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจริง

1.3 ด้านสุขภาพ คือ ผู้ใช้งานจะมี ความรู้สึกดีและมีความสุขที่ได้ใช้งานเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เมื่อผู้ใช้งานได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างเต็มที่ที่จะช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ และ

1.4 ด้านสังคม คือ สามารถรับ - ส่ง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องเสียเงินค่าตราไปรษณียากรถึงแม้จะเป็นการส่งข้อความไปต่างประเทศก็ไม่ต้องเสียเงินเพิ่มขึ้นเหมือนการส่งจดหมายไปรษณีย์ นอกจากจะส่งข้อความตัวอักษรแบบจดหมายธรรมดาแล้วยังสามารถส่งแฟ้ม อิเล็กทรอนิกส์ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงพร้อมกันไปได้ด้วย นอกจากนั้นยังสามารถสนทนากับผู้อื่นที่อยู่ ห่างไกลได้ทั้งในลักษณะการพิมพ์ข้อความและเสียง รวมทั้งยังร่วมกลุ่มอภิปรายหรือกลุ่มข่าวเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือพูดคุยแก้ปัญหาให้กับผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันเป็นการขยายวิสัยทัศน์ในเรื่องที่สนใจนั้นๆ ได้อีกด้วย

2. ผลกระทบทางลบ ประกอบด้วย

2.1 ด้านครอบครัว คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหรือใช้ งานเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เป็นระยะเวลาานานอาจทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใน ครอบครัวลดลง

2.2 ด้านการเรียน คือ การใช้งานเครือข่ายทางสังคมออนไลน์จนไม่สามารถแบ่ง เวลาได้อย่างเหมาะสม อาจเกิดผลกระทบต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของเด็กโดยตรง เช่น เด็กไม่ สนใจการเรียนไม่ทำการบ้าน หนีเรียน ผลการเรียนตกลงจากเดิม

2.3 ด้านสุขภาพ คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหรือใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ติดต่อกันเป็นเวลานานมากเกินไป อาจก่อให้เกิด ปัญหาโรคติดต่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นอาการทางจิตประเภทหนึ่งมีอาการที่ต้องสงสัยเช่นมีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเรื่อยๆ รู้สึกหงุดหงิด หดหู่ กระวนกระวาย เมื่อใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้ คิดว่าเมื่อได้ใช้อินเทอร์เน็ตแล้วจะทำให้รู้สึกดีขึ้นแต่โดยความเป็นจริงแล้วการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ซ้อมือ และเหนื่อยล้าทางสายตา

2.4 ด้านสังคม คือ การที่ผู้ใช้งานเครือข่ายทางสังคมออนไลน์บางคนสร้าง ตัวตนขึ้นมาใหม่ในการติดต่อกับผู้อื่น โดยให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ เช่น เพศ อายุ ภาพถ่ายอาชีพ และข้อมูลส่วนตัวด้านอื่นๆ เพื่อล่อลวงให้คู่สนทนาสนใจตัวตนใหม่และนัดพบเพื่อการกระทำ อันตรายในลักษณะอาจเกิดปัญหาร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น

3. แนวทางการแก้ไขผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นที่ 1 เมื่อพิจารณาผลการศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แนวทางการแก้ไขผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของวรวิทย์ ชูชาติและ ชุตินาถ ทองจี (2559) สินี กิตติชนมวรกุล (2558) ชลธิชานาม (2558) จิตรภณ คัดอ่าน ญัฐวรรณ จินาเพยและสุทธิรัตน์ ปัญจจันทร์ (2555) กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) หยาดพิรุณ สุภการสกุล (2559) Victor Lavy (2014) E. Al-Shargi, K. Hashim and 1. Kutbi (2015) Wilkins Ndege Muhingi et al. (2015) และ Gok, T. (2016) ซึ่งพบว่า แนวทางการแก้ไขผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ด้านการศึกษา โรงเรียนควรมีมาตรการควบคุมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ด้านครอบครัว ผู้ปกครอง ควรมีการสร้างกฎการใช้สื่อออนไลน์ ด้านสุขภาพ ควรสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ในการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ให้ เหมาะสม และด้านสังคม รัฐบาลควรมีนโยบายในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อออนไลน์

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ การบูรณาการสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคม ออนไลน์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก ระหว่างครอบครัว โรงเรียน และ รัฐบาล จุดเริ่มต้น คือ 1) ครอบครัว โดยพ่อแม่และผู้ปกครอง เป็นหัวใจสำคัญ ที่จะต้องให้ ความใส่ใจ ไม่ตามใจบุตรมากเกินไป เข้าใจพฤติกรรมช่วงวัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น ชอบเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ และพิชิตความท้าทาย รวมทั้งต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมสั่งสอน เป็นการให้คำปรึกษาและคำแนะนำแบบเพื่อน สร้างความสัมพันธ์ให้บุตรรับรู้ถึงความเป็นเพื่อน สามารถพูดคุยได้ทุกเรื่อง เมื่อพบปัญหาหรือ ต้องการได้รับความช่วยเหลือให้บุตรนึกถึงเป็นคนแรก 2) บูรณาการกับ ครู ผู้มีบทบาทในการให้ ความรู้ สร้างความเข้าใจ เต็มเต็มให้นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเข้าใจอย่างท่องแท้รู้จักทั้งคุณและโทษที่จะเกิดขึ้นจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ มีพฤติกรรมในทางที่ถูกที่ควร และ 3) รัฐบาล กำหนดนโยบายในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแนวทางในการแก้ปัญหาเท่านั้น แต่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัญหาในระยะยาว ไม่ใช่เพียงส่งผลดีต่อของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น แต่ยังสามารถลดปัญหาสังคมและสร้างรากฐานที่ดีที่เป็นอนาคตของชาติและมีคุณภาพได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผลการศึกษา พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บิดามารดาหรือผู้ปกครอง สามารถนำผลการศึกษา เป็นต้นแบบในการออกแบบ การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน บุตร เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของ เยาวชนและสภาพแวดล้อมของสังคมในยุคปัจจุบันได้ ตัวอย่างเช่น การปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมสั่งสอนในรูปแบบพ่อแม่ แต่เป็นแบบเพื่อน แนะนำเพื่อน เล่าประสบการณ์ สิ่งที่เป็นผลดีและ ผลเสียให้บุตรได้เข้าใจและเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการสร้างวินัยให้กับตัวเอง การรู้จักแบ่งเวลา และการนำเวลาที่มิไปพัฒนาความสามารถพิเศษและ

สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะ เป็นภูมิคุ้มกันจากครอบครัวและหล่อหลอมก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับช่วงวัยของเยาวชน

2. สำหรับผลการศึกษา ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนและสมาคมผู้ปกครอง สามารถนำผลการวิจัย ดังกล่าว เป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันผลกระทบจากการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์ของนักเรียนทั้ง 4 มิติประกอบด้วย 1) ผลกระทบด้านอารมณ์ 2) ผลกระทบด้านการ เรียน 3) ผลกระทบด้านสังคมและ 4) ผลกระทบด้านสุขภาพ โดยการจัดกิจกรรม Workshop เพื่อระดมความคิดเห็นและสร้างภูมิคุ้มกันร่วมกันระหว่างบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง และโรงเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสถานบ่มเพาะ หล่อหลอมพฤติกรรมของนักเรียน ตัวอย่างเช่น การทำกิจกรรม Workshop ด้วยกระบวนการโลกสีเขียวสเฟลย์ เป็นกิจกรรมระดมสมองกระตุ้นให้เกิดการคิดแก้ไข ปัญหา โดยการนำผลการศึกษา ผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ระดับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่แนวทางใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์การ แก้ปัญหาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของเยาวชนและสภาพแวดล้อมของสังคมในยุคปัจจุบัน

3. สำหรับผลการศึกษา แนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ของนักเรียน ระดับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รัฐบาล สามารถนำ ผลการวิจัยดังกล่าว ออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสื่อสังคมออนไลน์ให้ชัดเจนและเหมาะสม อีกทั้งมีการควบคุมและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น การกำหนดช่วงอายุ ควบคุมการผลิต จัดประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ ป้องกันอย่างจริงจังและแก้ไขปัญหที่ตรงจุดอย่างชัดเจน ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ นักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันกับอนาคตเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ลดปัญหาของสังคม อาทิ เช่นปัญหาเรื่องยาเสพติด อาชญากรรม ค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม การมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร ปัญหาการตั้งท้องของเด็กและเยาวชน หรือแม้แต่การติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งล้วนเป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องร่วมรับผิดชอบและดูแล

เอกสารอ้างอิง

- กายกาญจน์ เสนแก้ว.(2558). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ในกรุงเทพมหานคร.การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.บ.ธ.ม.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จิตรภณ คิดอ่าน ญัฐวรรณ จินาเพยและสุทธิรัตน์ ปัญจพันธ์. (2555). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนพะเยาพิทยาคม.การศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ.
- ชลธิชา จั๋นนาม.(2557). พฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University. 8(3). 84 – 95.
- วิมลพรรณ อาภาเวท และคณะ. (2554). พฤติกรรมสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.งานวิจัย (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลราชมงคลพระนคร.
- ปณิชา นิตติพรมงคล.(2555). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภาณุวัฒน์กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทยกรณีศึกษา Facebook. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิริพร กนกชัยสกุล. (2553). เครือข่ายสังคมออนไลน์. วารสารนักบริหาร, (1), 30. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล . (2559). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์.มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์:เพชรบูรณ์.
- Bandura, A. (1994). *Encyclopedia of Human Behavior*, 1994(4), 71-74.
- Mohammad N.S. Awadallah. (2014). *Social Network: Academic and Social Impact on College Students*. ASEE 2014 Zone I Conference, April 3-5, 2014, University of Bridgeport, Bridgeport, CT, USA. Sandra C. Duhe.

- L. Al-Sharqi, K. Hashim and 1. Kutbi (2015). **Perceptions of Social Media Impact on Students' Social Behavior: A Comparison between Arts and Science Students.** International Journal of Education and Social Science. Vol. 2 No. 4; April 2015